

Enligt sändlista

Överklagan över detta beslut har inte kommit in till länsstyrelsen. 991210/CAF

Delg. dag
991115, 18

Beslut om utvidgning, ändring av föreskrifter samt fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hälsingholmarna, Värmdö kommun (3 bilagor)

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Hälsingholmarna
Kommun	Värmdö
Socken	Värmdö
Fastigheter	Träskö 1:107
Lägesbeskrivning	ekonomiska kartan 109 94, topografiska kartan 10 J NV reservatet ligger ca 3 km nordväst om Möja
Area	556 hektar
Därav landarea	31 hektar
Markägare	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
Naturvårdsförvaltare	Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län

GRUND FÖR BESLUTET

Ärendets handläggning

Den 21 december 1970 förklarade Länsstyrelsen med stöd av 7 § naturvårdslagen del av Träskö 1:13 (Västra Hälsingholmarna, del av Östra Hälsingholmarna m. fl. öar) som naturreservat. Området förvärvades av Skärgårdsstiftelsen 1996. Fastigheten benämns numera Träskö 1:107.

I samband med att Länsstyrelsen under 1998 utarbetat en skötselplan för reservatet har föreskrifterna setts över och reviderats. Dessutom utökas reservatets areal från att tidigare endast omfatta landarealen till att även omfatta fastighetens hela vattenområde (bilaga 1).

Förslaget har remitterats till Skärgårdsstiftelsen och Värmdö kommun. Skärgårdsstiftelsen framhöll att fastighetens totala mark- och vatteninnehav bör ingå i reservatet. Lantmäteriet har utfört en gränsutredning och inga nya sakägare har tillkommit.

Allmän beskrivning

Reservatet omfattar en ögrupp om cirka 25 holmar och skär, med omgivande vatten. Vegetationen är av typisk mellanskärgårdskaraktär med hällmarkstallskog som dominerande vegetationstyp. På Lindholmen och Stora Söderholmen växer lindbuskage av imponerande storlek, framför allt på den förstnämnda ön. På Västra Hälsingholmen finns en f.d. inäga som nu är under igenväxning. Stränderna är mestadels klippiga, men vid stranden av Långskaten på Östra Hälsingholmen finns en mindre strandäng.

Naturreservatet är mycket attraktivt för dagsutflykter och ger rika möjligheter till bad och friluftsliv. I fladen vid Långskaten finns goda natthamnmöjligheter.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822), NVL att utvidga naturreservatet så att det omfattar det område som framgår av bifogad reservatskarta (bilaga 1). Länsstyrelsen beslutar vidare med stöd av 8-10 §§ NVL att anta de föreskrifter för naturreservatet som framgår nedan. De föreskrifter som Länsstyrelsen meddelat i beslut den 21 december 1970, upphör därmed att gälla.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 9 § naturvårdsförordningen (1976:848) bifogad skötselplan (bilaga 2) samt föreskrifter om förvaltningen av naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet är bevara ett skärgårdsområde för naturvården och det rörliga friluftslivet.

NAMN

Naturreservatets namn skall vara *Hälsingholmarna*.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och andra sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. bedriva täktverksamhet, grävning, schaktning, fyllning, muddring eller annan liknande verksamhet
2. avverka eller utföra andra skogliga åtgärder
3. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
4. sätta upp stängsel eller andra hägnader
5. anordna upplag annat än vad som behövs för reservatets skötsel
6. anlägga tält- eller lägerplats
7. anlägga brygga
8. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande anordning
9. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel
10. införa för området främmande växt- eller djurart
11. uppföra telemaster, vindkraftverk o.d.

Utöver vad som angivits ovan är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

12. dra fram luftledning eller kabel på land eller i vatten

13. uppföra helt ny byggnad eller anläggning.

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder mot de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna i bifogad, fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att trygga ändamålet med reservatet förpliktas markägare och andra sakägare med särskild rätt till marken att tåla de åtgärder som vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, hacka, spränga, rista, måla eller dyligt

2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar samt skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp ris, örter, gräs, mossor eller lavar

3. störa djurlivet genom att t.ex. klättra i boträd eller fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräl- och groddjur

4. medföra hund som inte är kopplad

5. förankra båt längre tid än två dygn i följd vid samma plats

6. tälta längre tid än två dygn i följd på samma plats
7. göra upp eld
8. på ett störande sätt använda musikinstrument, bandspelare eller liknande
9. sätta upp tavla, plakat, affisch eller skylt.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen.

1. naturvårdsförvaltare skall vara Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med Länsstyrelsen
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 2).

Föreskrifterna enligt 10 § naturvårdslagen samt föreskrifterna enligt 8 och 9 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommer från trycket i länets författningssamling. Föreskrifterna i Länsstyrelsens beslut den 21 december 1970 samt föreskrifterna rörande naturreservatet i Stockholms läns allmänna kungörelser 9, upphör därmed att gälla.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Naturvårdsenheten
Ruona Burehag

BESLUT

Datum

1999-11-09

Beteckning

18536-1998-28183

0120-02-024

I ärendets handläggning har deltagit länsöverdirektör Bo Hansson, beslutande, miljö- och planeringsdirektör Björn Risinger, länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, t.f. lantbruksdirektör Sven-Erik Svensson, arkitekt Catarina Fogelberg, länsassessor Sune Högling, samt miljöhandläggare Ruona Burehag, föredragande.

Bo Hansson

Ruona Burehag

Bilagor

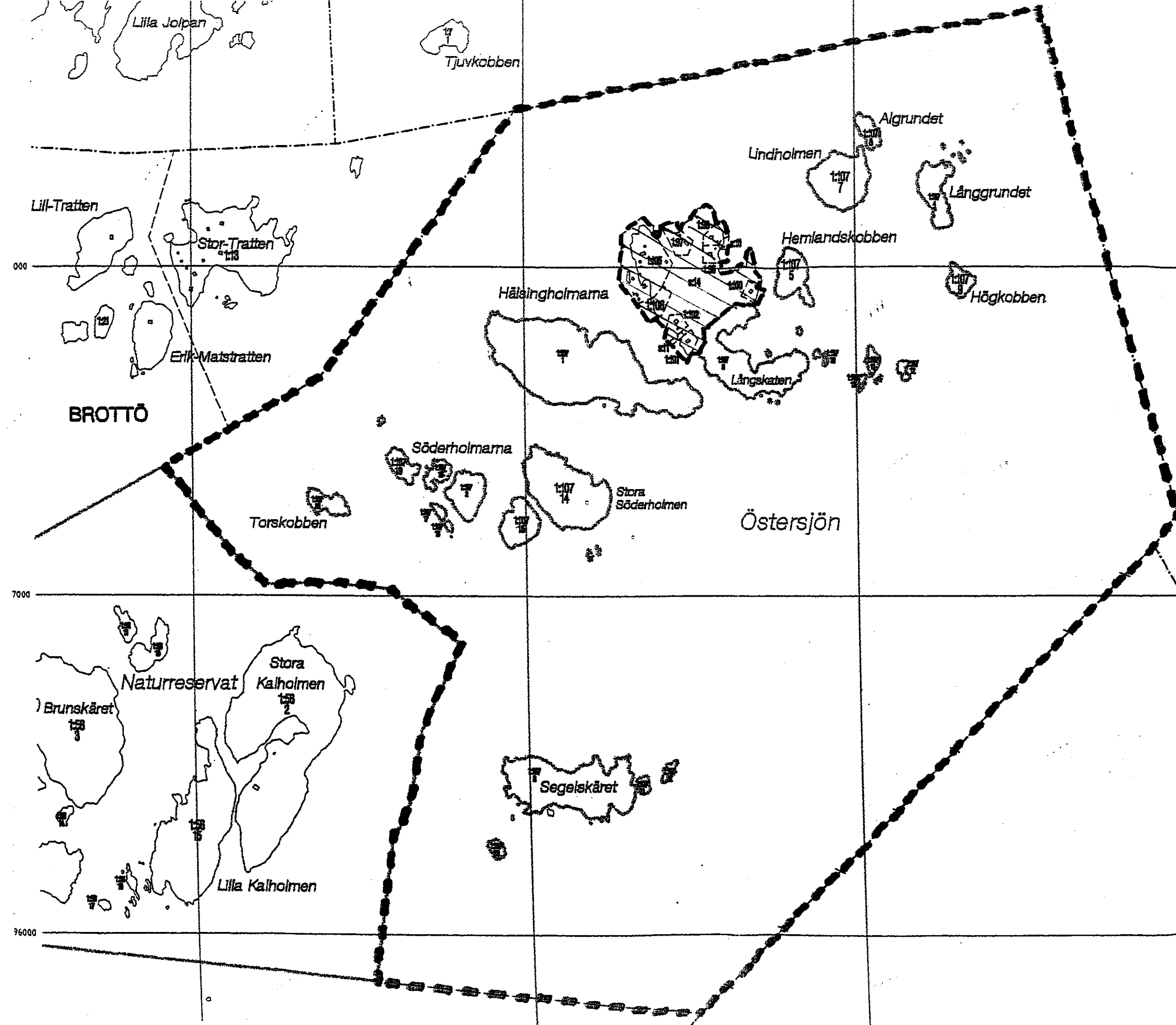
1. Reservatskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Naturreseptatet Hälsingholmarna

= ingår inte i naturreservatet

Skötselplan för naturreservatet Hälsingholmarna, Värmdö kommun

Föreliggande skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i Stockholms län. Planen bygger dels på tidigare beslut och dels på iakttagelser under besök gjorda inom reservatet. Skötselplanen är indelad i en beskrivande del och en plandel.

A. ALLMÄN BESKRIVNING

Grund för beslutet och föreskrifter

Grund för beslutet och föreskrifter återfinns i Länsstyrelsens beslut den 11 november 1999.

Beskrivning av området

Naturförhållanden

Reservatet omfattar en ögrupp på cirka 25 holmar och skär och har en typisk mellanskärgårdskaraktär med hällmarkstallskog som dominerande vegetationstyp. Stränderna utgörs mestadels av klippränder och stora delar av öarna är hällmarker. De mindre skären som t.ex. Ringklippan, är ofta helt kala.

Vegetationen på öarna utgörs till största delen av hällmarkstallskog. I en del svackor med tjockare jordartslager finns partier med mer produktiv skog, företrädesvis på Västra Hälsingholmen, Stora Söderholmen och Segelskäret. På Lindholmen och Stora Söderholmen växer lindbestånd. På norra stranden av Långskaten (på Östra Hälsingholmen) finns en mindre strandäng med bl.a. ormtunga. På Västra Hälsingholmen ligger en f.d. inäga som är under igenväxning. På Lindholmen påträffas orkidéen knärot. Vegetationen på öarna är påverkade av skogsbete.

De mindre öarna och skären liksom zonen närmast stränderna på de större öarna, är viktiga för häckande sjöfågel, främst ejder.

Naturtyper

Barrskog	15 ha
Blandskog	2 ha
Lövskog	1 ha
Substratdominerad mark	12 ha
<u>Vatten</u>	<u>525 ha</u>

Totalt 556 ha

Kulturgeografiska förhållanden

På Östra Hälsingholmen finns ett äldre bebyggelseläge. Området är fortfarande bebyggt. Av laga skifteskartan från 1854-56 (A 119-67:1, Lantmäteriverket) framgår att slätter bedrevs på stora delar av Östra och Västra Hälsingholmen. Det fanns också några små åkrar på båda holmarna. Ängsarealen var betydligt större än åkerarealen och det bör innebära att boskapsdriften (och sannolikt även fisket) har haft större betydelse än åkerbruket. Med största säkerhet betades Västra och Östra Hälsingholmarna samt flera andra öar efter slåttern. På Västra Hälsingholmen var de två åkertegarna särskilt lämpliga för att utestänga djuren från grödorna. Detta har troligen inneburit ett tidigare betespåsläpp här än på Östra Hälsingholmen. På konceptkartan till det äldre ekonomiska kartverket, "häradskartan", från tiden vid sekelskiftet kan utläsas att en del av ängsmarken hade odlats upp på centrala delarna på Östra Hälsingholmen. Åkerbruket upphörde troligen innan andra världskriget (enligt tillsynsman Karl-Edward Sjöberg, muntligt).

Avstyckningar har skett på Östra Hälsingholmen och nya byggnader har uppförts. Den gamla bebyggelsen samt de nya byggnaderna nyttjas som fritidshus.

På Västra Hälsingholmen har markerna betats så gott som årligen.

Tillgänglighet

Reservatet nås endast med egen båt. Natthamnsmöjligheterna är goda i fladen vid Långskaten och vid Hemlandskobben.

B. PLANDEL

Mål för skötseln

Områdets karaktär beror till stor del på den tidigare hävden och de olika successionsstadier som inträffat sedan hävden upphörde. Ändamålet för skötseln skall vara att bevara en skärgårdsmiljö på dess naturgivna förutsättningar för allmänhetens friluftsliv. Skogen skall lämnas för fri utveckling mot naturskog. På Västra Hälsingholmen skall det kunna vara möjligt att utföra röjning och fortsätta betet om det finns förutsättningar för detta.

Jakt och fiske

Jakt- och fiskrätten tillkommer fastighetsägaren, och får ske enligt jakt- och fiskelagstiftningen. Allmänheten har rätt att fiska med rörliga handredskap enligt gällande bestämmelser.

Anordningar för friluftslivet

Det finns två torrtoaletter och sex sopställ i två sopmajor på Långskaten och på Hemlandskobben. Anläggningarnas läge anges på kartbilaga 3.

Reservatet skall nyttjas av allmänhetens friluftsliv på dess naturgivna förutsättningar. Några ytterligare anordningar för friluftslivet skall inte uppföras.

Information och utmärkning av reservatets gräns

Information om reservatet skall finnas på informationstavlor i anslutning till sopmajorerna. Informationstavlorna skall utarbetas av Länsstyrelsen och sättas upp av naturvårdsförvaltaren.

Reservatets gränser skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 15 03 22) enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

Naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltare skall vara Skärgårdsstiftelsen. Samråd om förvaltningen skall fortlöpande ske med Länsstyrelsen. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för tillsynen av området. Anteckningar om tillsyn och övrig naturvårdsförvaltning skall kontinuerligt föras av naturvårdsförvaltaren.

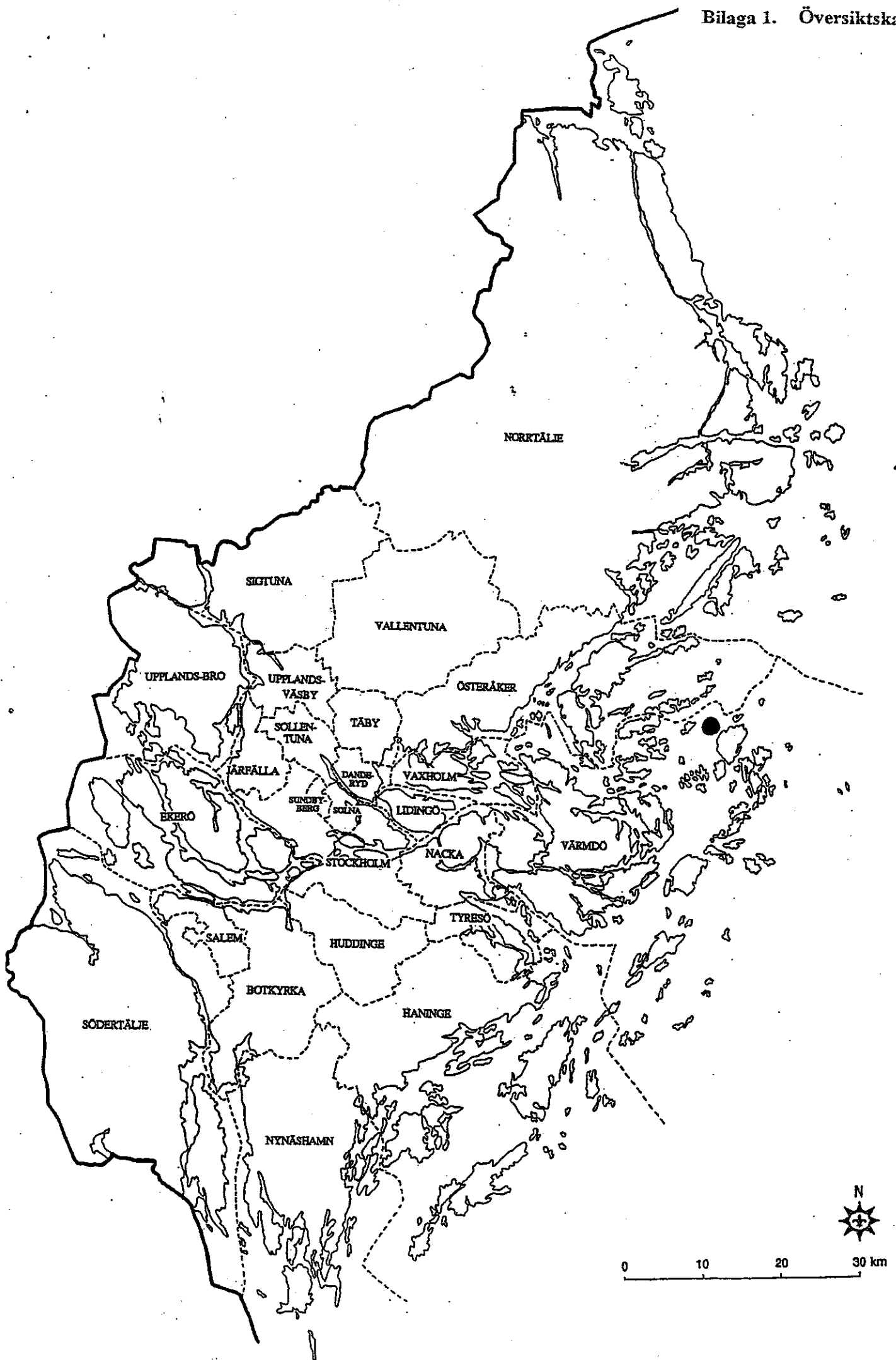
Ekonomisk plan (undantages från fastställelse)

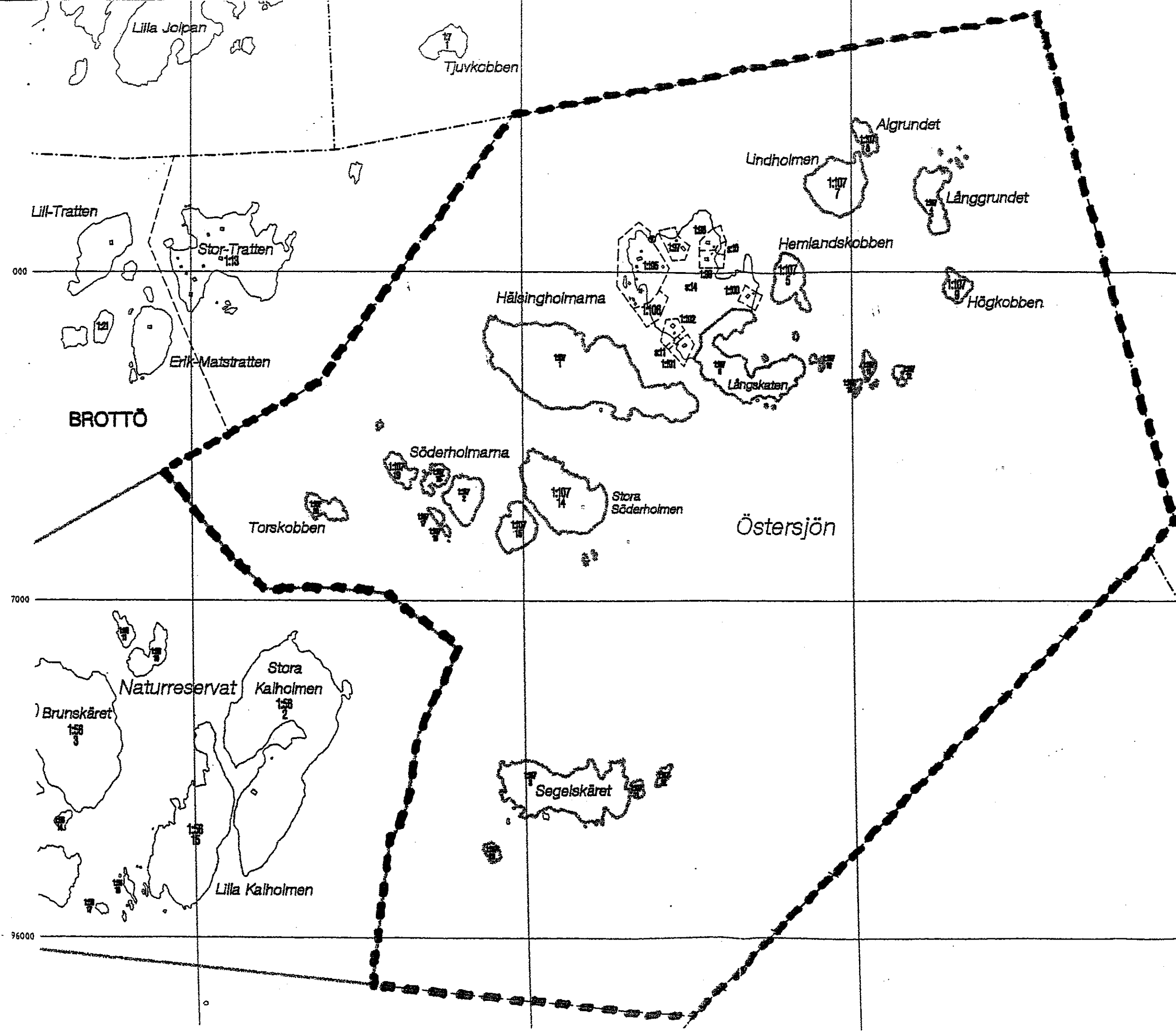
Staten bekostar informationsskyltar. Skärgårdsstiftelsen står för övriga kostnader för naturvårdsförvaltningen.

Förvaltningskostnaderna utgörs av gränsmarkering, informationsskyltning, renhållning samt tillsyn. Utredning av kostnader för naturvårdsförvaltningen görs vid planering av åtgärderna.

BILAGOR

- Bilaga 1. Översiktskarta
- Bilaga 2. Karta
- Bilaga 3. Anordningar för besökare

 = sopmaja

